

SZEGEDI

ÜNNEPI HETEK

A Felszabadulási Nemzetközi Néptáncfesztivál negyedik folklorbemutatója az újszegedi szabadtéri színpadon, este fél nyolctól.

A XII. Pedagógiai Nyári Egyetem előadásai az MTA Biológiai Központjában, délelőtt 9 órától.

Vasművesség. Művészi kovácsoltvas-és lakatosmunkák kiállítása a Bartók Béla művelődési központban, július 31-ig.

A Móra Ferenc Múzeum állandó kiállítása.

Tánc

A rossz idő miatt elmaradt szombaton a fesztiválynitó ünnepe. A rendező bizottság úgy határozott, hogy mégis megtartják, mégpedig záróünnepélyként: vasárnap délelőtt 10 órakor. Az együttesek a Dugonics téren gyülekeznek, menettáncban vonulnak a Kárász utcán át a Szechenyi térre, ahol Papp Gyula, a városi tanács elnöke ünneplés keretében közli a fesztivál és átadja az aranypapucsokat valamennyi táncegyüttesnek. Ezután a külföldi vendégek köszöntik jellegzetes táncokkal a közönséget, majd közös csárdással búcsúznak a magyar csoportok tagjai.

Az énekes is színész

II. Endre: Szalma Ferenc

Szalma Ferenc tizenkét esztendeje az Allami Operaház tagja, mégis, ha Szegedre jön, hazaérkezik. Az utcákon lépten-nyomon ismerősökre botlik. Nem csoda, itt született, itt végezte iskoláit, itt állt először közönség elé. Kezdetben kóristaként, később főszerepekben, köztük II. Endre megtesztelőjeként.

II. Endre, a Bánk bán királya többféle változatban állt már előttünk. Volt, aki félnék, uralkodásban, politikában gyámoltalan embert látott benne — s így is jelenítette meg —, mások erős, igazi királyt formáltak belőle. Milyenek látja Endre jellemét Szalma Ferenc, aki már oly sokszor bújt a XIII. századi uralkodó jelmezébe?

— Kemény, katonakirályt szoktam játszani, énekelni. Nemcsak azért, mert a szabadtéri színpad nagyobb gesztusokat, erősebb, temperamentumosabb figurákat kíván, mint a körszínház játkétere. Endre egyetlenül meghurcoltatta ellenségeit, már ez keménységre vall. Bánknak is úgy lesz méltó partnere, ha elszántságban, érvekben sem marad alul. Gyöngye, gyámoltalan királylyal nem lehet „veszekedni”.

Ahogy a rögtönzött Endre-tanulmány is elárulja, Szalma Ferenc különös gondot fordít szerepeinek megformálásakor a színészi játékra. Azt tartja, az énekes legnagyobb kincse a szép hang. Am pusztán énekel aligha lehet több órán át megőrizni a nézők figyelmét.

— Az énekes is színész. Célja, hivatása ugyanaz, mint a prózai művészé: magával ragadni, alakítani a közönséget. Azt hiszem, ritka az a szónok, aki úgy tudna hatni hallgatóságára, ahogyan a színész a színpadról. Legyen bármilyen a közönség, jó darabbal, kiváló együttessel könnyű felcsigázni az érdeklődését.

Kedvenc szerepei között a Nabuccót és az Ivan Szuzyanyint említi...

— Ezekben érzem legjobban, hogy a nézők szíveivel lélekkel velem vannak. Azt is elárulhatom, a figyelem megragadására van egy jól bevált módszerem. Kiszűrök valakit a közönségből, s a

leghatásosabb részeket, mint-ha csak neki énekelném. Hamarosan minden szem rám

Biberach

Gyimesi Kálmán

Ottó párja a kétszínűségben. És irigye a hatalomban, ahonnan hátrább szorult, pedig minden vágya, hogy előbbre tartson. Ezért intrikus. Janus-arcát Gyimesi Kálmán ölti föl estéről estére a Bánk bán előadásain, divatos színházi kefejezéssel, beugrással.

Mert Gyimesi Kálmán az elmúlt évad közel hatvan

tekint, sokan talán a lélegzetüket is visszafojtják.

Szalma Ferenc huszonöt éves énekesi pályafutása során már bejárta a fél világot, sok kiváló külföldi kollégával énekel együtt. Állandó repertoárja mellett az idei évadban két premieren — a Don Juanban és a Három narancs szerelmében — is színpadra lépett. A Szegedi Szabadtéri Játékoknak tizenhét esztendeje törzsvendége. Gyakran áll a kamerák elé: a nemrégiben megfilmesített Gianni Schicchi-ben Simont énekelte. Számítatlan az elfoglaltsága. Felüdülés-kikapcsolódásképpen vidékre, termelőszövetkezetekbe, gyárakba jár énekelni.

— Nem szabad arra várni, hogy a közönség a színházba jöjjön és tapsoljon, nekünk is elebe kell mennünk. Sokszor e találkozások alkalmával tudom lemérni, hogy a szerepről kialakult elképzelésem mennyire helyes.

L. Zs.

Újabb bemutatók a ligetben

A fesztivál harmadik néptáncbemutatóját kedden este tartották meg az újszegedi színpadon. Ezúttal a debreceni vendégek: az Építők Hajdú Táncgyűttes és a Debreceni Népi Együttes, valamint a lengyel és a bolgár csoport mutatkozott be.

Hortobágyi pásztortáncra zárult az est első része, amelyet a két magyar táncscoprt közösen adott elő, reprezentálva nemcsak szűkebb hazájuk jellegzetes hagyományvilágát, hanem a helyi néptáncmozgalom virágzását is. A kiforrottabb, egyenle-

tesebb színvonalú teljesítményt a népi együttes nyújtotta, nyírségi, nagybárdói táncokból, verbunkosokból összeállított műsoruk az est kiemelkedő programja volt. A Zywieci Jódli Ének- és Táncgyűttes bemutatójának különlegessége a zenekari produkció volt: ősi hangszereket, hatalmas hegyi pásztorkürtöket szólaltattak meg. Tavaszváró népszokásokon alapuló hangos-vaskos színpadi jelenetük néptáncbemutatón meglehetősen szokatlan produkciónak számít, a közönséget viszont sikerült ve-

le megnevetetni. A plovdivi bolgár együttes bizonyult a Debreceni Népi Együttes mellett az est másik főszereplőjének. A jellegzetes ritmusképletű, egyes vidékeken ma is élő táncokat főlényes biztonsággal mutatták be.

A közönség díját ezúttal a bolgár együttes nyerte. A mai utolsó bemutató a három magyar (a Vasas Központi Művészgyűttes Tánc-kara, a szombathelyi Ungaresca és a Bihari Táncgyűttes) csoport mellett a román vendégek lépnek színpadra.

Kizárni a végleteket

Beszélgetés Kelemen Lászlóval

Napok óta teljes a nagyüzem a XII. TIT Pedagógiai Nyári Egyetemen. Az eddigi program legnagyobb érdekfeszítéssel kísért előadását dr. Kelemen László, a pszichológiai tudományok doktora, tanszékvezető egyetemi tanár tartotta. A tanulók gondolkodásának fejlődése az oktatási folyamatban címmel előadása, kísérleteinek eredményei, a legújabb kutatások bemutatása jól példázta a pszichológia szerepét az oktatási és nevelési folyamat hatékonyságának növelésében. Előadásának végén, a konzultáció előtti szünetben kértünk rövid interjút.

— Hogyan értékeli azt a tényt, hogy az idei nyári egyetem a pszichológia és pedagógia kölcsönös problémáit tűzte napirendre?

— A pedagógia bonyolult, összetett tudomány, mely más tudományágakra is támaszkodik. A pszichológia tudománya régóta közeli segítőtársa a pedagógiának, bár azt is el kell mondanom, hogy az utóbbi időben mintha a két tudományág eltávolodott volna egymástól. Az utóbbi évek oktatónévelő munkájának korszerűsítési vitáiban nem kérték a pszichológusok véleményét, segítő támogatását. A szegedi nyári egyetem vezetése jó érzékkel tűzte idei programjába ezt a szükséges és fontos témát. Időszerű kérdéseket vetnek fel, rangos problémákat tárgyalnak a téma kiváló ismerői.

— Kérem, néhány mondatban foglalja össze előadásának lényegét.

— Azt hiszem, nem kell külön bizonyítanom, hogy a gondolkodás, mint speciális emberi képesség, milyen fontos a társadalmi, gazdasági, tudományos fejlődésben, természetesen a pedagógiai tudományának fejlődésében is. A gondolkodás fejlődésének vizsgálatával helyes szemléletmódot igyekszünk kialakítani. Ez nagyon izgalmas feladat, hiszen a gondolkodás életkori szintjeinek meghatározása irányít szab az oktatónévelő munkának, a tananyag-feldolgozásnak. Célja olyan optimális feladatkörök meghatározása, mely a maximalizmus nem éppúgy kizárja, mint a túlzott lezserséget, a naplopást. Azt vizsgáltuk tehát, hogy mennyi az a legtöbb és legfejlesztetlenebb hatású ismeretanyag, ami a különbö-

ző életkorokban jellemző. Kísérleteink során egy elmentmondással találtuk magunkat szemben. Részben sokat hallunk túlerheltségről, maximalizmusról manapság, ám körültekintő kutatásokkal bizonyíthatjuk, hogy a tanulók gondolkodási képessége kihasználatlan. Szinte minden életkorban sokkal többre képesek a tanulók, mint amennyit követelünk tőlük. Ezért szükséges a fejlesztő oktatás bevezetése, mely fejlett módszerekkel, tartalmas ismeretanyagot sajátítottat el. Ez a felismerés azon alapszik, hogy a gondolkodás egyetlen életkorban sem statikus, hanem dinamikus fejlődik és fejleszhető. Napjaink oktatásának egyik hibája még mindig az, hogy sok a memorizálandó anyag, ami a tanulók számára megemészthetetlen, mert nem dolgoz-

zák fel azokat gondolkodással. Az általános iskola alsó és felső tagozatában végzett kutatásaim fő tapasztalata, hogy a fejlesztő oktatással sok százalékkal emelhető a tanulók teljesítménye.

— Véleménye szerint a nyári egyetem — jórészt gyakorló pedagógusokból verbuválódott — hallgatósága hogyan hasznosíthatja az itt elhangzottakat?

— Biztos vagyok benne, hogy a kutatások eredményei, az elméleti tanulságok a gyakorlatban, a mindennapos oktatónévelő munkában aprópénzre válthatók. Tudatosabb munkára, körültekintőbb elemzésre, alaposabb tervezésre, a módszerek jobb megválogatására sarkalhatja a gyakorló pedagógusokat. Ez már fél siker.

T. L.

A kirakatverseny díjnyertesei

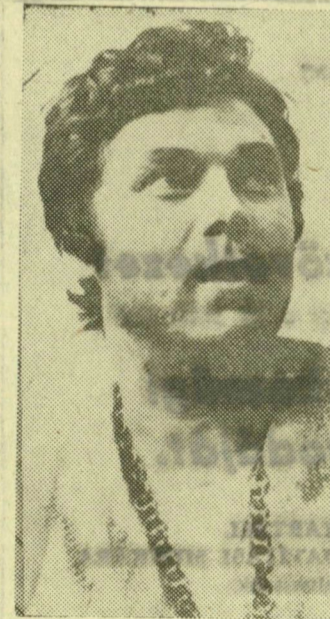
Az idén tizenhetedszer hirdették meg a szabadtéri játékok alkalmából a kereskedelmi vállalatok kirakatversenyét. Az eredményhirdetésre tegnap délelőtt került sor. A versenybe Csongrád és Baranya megyei, szegedi és budapesti kirakatrendezőneveztek, összesen 27 kirakattal. Nem indultak ebben az évben a versenyben — az előző évektől eltérően — Szolnok, Hajdú-Bihar és Békés megye képviselői. A versenykirakatok száma is csökkent az idén — s mint a zsüri elnöke, Deutsch Lajosné, a Reklámszövetség szervező titkára értékelésében elmondta — az esztétikus árubemutató, a játékok idejének programjának kereskedelmi propagandája sem érte el a korábbi évek színvonalát. A versenykirakatokat részletesen és egyenként értékelő Merena Sándor, a Reklámszövetség elnökségi tagja, a

dekorációs szakosztály vezetője javasolta: fontolják meg a kereskedelmi szakemberek, nem lenne-e célszerűbb meghosszabbítani a felkészülési időt, és csak kétvétenként hirdetni meg a kirakatversenyét.

A bíráló bizottság az elérhető legmagasabb pontszámot és a vándorserleget Keresnői Lászlónak, a Baranya megyei ruházati kiskereskedelmi vállalat dekorációs csoportvezetőjének ítélte oda, a Centrum Áruház női fehérneműket bemutató kirakatának rendezéséért. Ugyancsak első díjat kapott Tóth Sándor (kisteleki ÁFESZ), a Muskáti rövidárutüzlet népművészeti és ajándék kirakatának megformálásáért. A zsüri második díjjal jutalmazta a Centrum Áruház rádió-tévé és kerámia kirakatának rendező kollektíváját, Bartók Istvánt, a Delta Kárász utcai hangszerboltjának kirakatrendezőjét és Tóth

Sándornét (kisteleki ÁFESZ), a 302. számú bolt ajándék kirakatának tervező-rendezőjét. Harmadik díjat kapott Berkes Ákosné a 302. számú bolt illatszertárolásért, a Centrum dekorációs csoportja az áruház konfekció kirakatáért, Albert Zoltán, a 316. számú papír-írószerbolt versenykirakatáért, a Kárász utcai óra-ékszerüzlet rendezői, Szabó Béla, a 111. számú édességbolt, és Ács Attila, a Delta 339. számú rádió-villamosági szaküzletének versenykirakatáért.

A városi tanács vb kereskedelmi osztályának külön felhívására négy kozmetikai versenykirakat készült el. A bíráló bizottság első díjat nem adott ki, második helyezést Bartók Istvánné, a Delta 337. számú boltjának, harmadik helyezést pedig Móra Lajos, ugyancsak a 337. számú illatszertárolás másikk versenykirakatának rendezésével ért el.

Kovács József

Még jól emlékszünk, tavaly kisebbfajta szakmai izgalmat váltott ki színházi berkekben, hogy egy ismert

táncdalénekes szerződött a szegedi Operához. Poór Péter után újabb meglepetés, ha lehet, még nagyobb: a szabadtéri nyitányon, operában, elismert, kitűnő operaművészeink partnereként Kovács József énekel a Bánk bán egyik legigenyesebb tenorszerepét, Ottót. Kovács József, a fővárosi Operettszínházról.

Hosszú az út, míg a „csongorádi kishíró unokáját” mérni herceggé léptette elő — saját tehetsége, szorgalma. A próbákon láttuk, hallottuk: nem érdemtelenül. Hosszú az út, éppen öt évig tartott. Ennyi ideje tagja az Operettszínháznak. És a neheze csak ezután következik, mert: — Opera az álom, nagyon boldog vagyok, hogy belekóstolhattam — mondja az öltözőfolyosón, a szünetben.

— Kinek köszönheti a felfedezését?
— Vámos Lászlónak.
— A táncdal, a könnyűzene?
— Abbahagytam. Sok sikert, Ottó!

Ottó